

ประเด็นการเมือง ฉบับที่ E33	27 มิ.ย. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น วิกฤตการสื่อสารและ บทเรียนการบริหารวิกฤต	วิกฤตการเมือง : เมื่อความขัดแย้งกลายเป็นเครื่องมือทดสอบความ มั่นคงของระบอบการปกครอง	
ประเด็นสำคัญ	- เหตุการณ์ที่สั่นสะเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ - สาเหตุและบริบทของเหตุการณ์ - มาตรการแก้ไขและการบริหารวิกฤต - การวิเคราะห์เชิงลึก บทเรียนและแง่คิด - ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย - วิกฤตการเมือง เมื่อความขัดแย้งกลายเป็นเครื่องมือทดสอบความ มั่นคงของระบอบการปกครอง	

วิกฤตการสื่อสารและบทเรียนการบริหารวิกฤต: กรณีศึกษาการสื่อสารทางการทูตในยุคดิจิทัล

เหตุการณ์ที่สั่นสะเทือนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

เมื่อเดือนมิถุนายน 2568 ประเทศไทยเผชิญกับวิกฤตการทูตครั้งสำคัญ เมื่อมีการเผยแพร่คลิปเสียง การสนทนาส่วนตัวระหว่างผู้นำรัฐบาลไทยกับผู้นำระดับสูงของประเทศเพื่อนบ้าน ความยาวกว่า 17 นาที คลิปเสียงดังกล่าวเปิดเผยเนื้อหาการพูดคุยเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งชายแดน รวมถึงการพาดพิงถึงบุคลากร ทหารระดับสูงของไทยในลักษณะที่ก่อให้เกิดการตีความได้หลายแง่มุม

สาเหตุและบริบทของเหตุการณ์

การรั่วไหลของข้อมูลนี้เกิดขึ้นในช่วงที่ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชามีความตึงเครียดจากปัญหาเขตแดน บริเวณช่องบก จังหวัดอุบลราชธานี กรณีที่มีคลิปหลุดการพูดคุยระหว่างนายกฯ แพทองธาร ชินวัตร กับสมเด็จฯ ฮุน เซน การเปิดเผยคลิปเสียงนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงของการสื่อสารทางการทูตในยุคที่ เทคโนโลยีการบันทึกเสียงและการแชร์ข้อมูลมีความง่ายดายมากขึ้น

วิเคราะห์จากมุมมองการบริหารวิกฤต พบว่าเหตุการณ์นี้เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของ "ความเสี่ยงทาง เทคโนโลยี" ในการทำงานของผู้นำ ซึ่งการสนทนาที่คิดว่าเป็นส่วนตัวกลับกลายเป็นสาธารณะและสร้าง ผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

มาตรการแก้ไขและการบริหารวิกฤต

เมื่อเผชิญกับวิกฤตนี้ ผู้นำรัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขหลายขั้นตอน ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การรับมือและขอภัยสาธารณะ

นายกรัฐมนตรี แถลงขอภัยประชาชนไทยกรณีคลิปเสียงการสนทนากับสมเด็จพระสันตะปาปา การตัดสินใจออกมาขอภัยอย่างเปิดเผยถือเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการบริหารวิกฤต เพราะแสดงถึงการรับผิดชอบต่อความตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการทางการทูต

สั่งกระทรวงการต่างประเทศเรียกทูตกำพูชาประจำการที่กรุงเทพฯ เพื่อแสดงที่โหดเหี้ยม การใช้ช่องทางทางการทูตอย่างเป็นทางการเพื่อแสดง

ความไม่พอใจต่อการเผยแพร่คลิปเสียงแสดงถึงความพยายามในการสร้างดุลยภาพและปกป้องศักดิ์ศรีของประเทศ

ขั้นตอนที่ 3: การสร้างความสามัคคีภายในประเทศ ระบุไม่มีเวลามาทะเลาะกันเอง ต้องร่วมมือปกป้องอธิปไตย ย้ำรัฐบาลกับกองทัพเป็นหนึ่งเดียว การย้ำถึงความสามัคคีระหว่างรัฐบาลและกองทัพเป็นกลยุทธ์สำคัญในการลดความแตกแยกภายในประเทศ

การวิเคราะห์เชิงลึก บทเรียนและแนวคิด

ความท้าทายของการสื่อสารในยุคดิจิทัล เหตุการณ์นี้เป็นคำเตือนสำคัญเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในการสื่อสารของผู้นำระดับสูง ในยุคที่เทคโนโลยีทำให้การบันทึกและเผยแพร่ข้อมูลเป็นเรื่องง่าย การสนทนาใดๆ ล้วนมีความเสี่ยงที่จะกลายเป็นสาธารณะ

ผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือทางการเมือง วิกฤตคลิปเสียงสนทนาแพทองธาร-ฮุนเซน สะท้อนรัฐบาลไทย เสี่ยงเรียกร้องให้เปลี่ยนนายกฯ-ยุบสภาเริ่มตั้งขึ้น เหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารที่ไม่ระมัดระวังสามารถส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเมืองได้อย่างรุนแรง

บทเรียนสำหรับการบริหารวิกฤต ความสำคัญของการเตรียมพร้อม การมีแผนรับมือกับวิกฤตล่วงหน้า จะช่วยให้การตอบสนองมีประสิทธิภาพมากขึ้น **การสื่อสารที่โปร่งใส** การออกมาชี้แจงและขอภัยอย่างตรงไปตรงมาช่วยสร้างความเข้าใจกับสาธารณะ **การใช้ช่องทางทางการทูต** การแก้ไขปัญหาผ่านช่องทางทางการช่วยรักษาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ **และการสร้างความสามัคคีภายใน:** การรวมพลังภายในประเทศเป็นสิ่งสำคัญในการรับมือกับแรงกดดันจากภายนอก

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำหรับระบบการทำงานของรัฐบาล จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยในการสื่อสารของผู้นำระดับสูง รวมถึงการฝึกอบรมเกี่ยวกับความเสี่ยงทางเทคโนโลยีและการป้องกัน

สำหรับการทำงานทางการทูต ควรมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนสำหรับการสื่อสารระหว่างผู้นำประเทศ รวมถึงมาตรการรักษาความลับและการจัดการข้อมูลที่อ่อนไหว

สำหรับการสร้างความเข้าใจกับสาธารณะ การสื่อสารกับสาธารณะเกี่ยวกับความซับซ้อนของการทำงานทางการทูตจะช่วยสร้างความเข้าใจและลดการตีความในทางลบ

วิกฤตการเมือง เมื่อความขัดแย้งกลายเป็นเครื่องมือทดสอบความมั่นคงของระบอบการปกครอง

ในภูมิทัศน์การเมืองสมัยใหม่ สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่ความสั่นคลอนของรัฐบาลถือเป็นปรากฏการณ์ที่พบเห็นได้ในหลายประเทศทั่วโลก ความไม่มั่นคงทางการเมืองดังกล่าวมักเกิดขึ้นจากปัจจัยหลากหลายมิติ ทั้งจากภายในและภายนอกกระบวนการเมือง ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารประเทศและความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อสถาบันการเมือง

รากเหง้าของความขัดแย้งทางการเมือง

ความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ ความแตกต่างทางอุดมการณ์การเมืองระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคมมักเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้ง เมื่อมีการตีความนโยบายหรือทิศทางการพัฒนาประเทศในมุมมองที่แตกต่างกัน กลุ่มต่างๆ อาจใช้กลไกการเมืองเพื่อผลักดันให้อุดมการณ์ของตนได้รับการยอมรับ ความขัดแย้งประเภทนี้มักแสดงออกผ่านการต่อต้านนโยบายของฝ่ายบริหาร การจัดตั้งขบวนการประท้วง หรือการใช้กลไกทางรัฐสภาเพื่อสร้างแรงกดดัน

ปัญหาความชอบธรรมทางการเมือง เมื่อผู้นำหรือรัฐบาลเผชิญกับข้อสงสัยเรื่องความชอบธรรมในการมาดำรงตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกระบวนการเลือกตั้งที่ขาดความโปร่งใส การใช้อำนาจเกินขอบเขต หรือการดำเนินนโยบายที่ขัดกับเจตนารมณ์ของประชาชน ปัญหาเหล่านี้จะก่อให้เกิดการตั้งคำถามต่อสิทธิในการปกครองและนำไปสู่การเรียกร้องให้มีการเปลี่ยนแปลงผู้นำ

ความขัดแย้งเชิงผลประโยชน์ การแข่งขันเพื่อแย่งชิงทรัพยากรและผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม รวมถึงการใช้อำนาจทางการเมืองเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ มักเป็นสาเหตุสำคัญของความขัดแย้ง ปัญหานี้มักทำให้เกิดการรับรู้ถึงความไม่เป็นธรรมในการกระจายผลประโยชน์และนำไปสู่การต่อต้านรัฐบาล

กลไกการแสดงออกของความขัดแย้ง

การประท้วงและการชุมนุม การแสดงออกทางการเมืองผ่านการประท้วงสาธารณะเป็นกลไกหนึ่งของกลุ่มต่างๆ ใช้สื่อสารความไม่พึงพอใจต่อรัฐบาล การชุมนุมประท้วงอาจมีลักษณะที่หลากหลาย ตั้งแต่การแสดงออกอย่างสันติไปจนถึงการใช้ความรุนแรง ขึ้นอยู่กับระดับความขัดแย้งและวิธีการตอบสนองของฝ่ายรัฐบาล

การใช้กลไกทางรัฐสภา ฝ่ายค้านในรัฐสมักใช้เครื่องมือทางนิติบัญญัติเพื่อสร้างแรงกดดันต่อรัฐบาล เช่น การตั้งกระทู้ถาม การเสนอญัตติไม่ไว้วางใจ หรือการขัดขวางการผ่านร่างกฎหมายสำคัญ กลไกเหล่านี้แม้จะเป็นไปตามกรอบประชาธิปไตย แต่หากใช้อย่างไม่สร้างสรรค์อาจทำให้เกิดการชะงักงันทางการเมือง

การใช้สื่อและการประชาสัมพันธ์ ในยุคดิจิทัล การใช้สื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสร้างกระแสความคิดเห็นต่อต้านรัฐบาลกลายเป็นเครื่องมือสำคัญ การบิดเบือนข้อมูล การเผยแพร่ข่าวปลอม หรือการโจมตีทางการเมืองผ่านสื่อ สามารถสร้างความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของผู้นำและลดความน่าเชื่อถือของรัฐบาล

ผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐบาล

การลดลงของประสิทธิภาพการบริหาร เมื่อรัฐบาลต้องเผชิญกับสถานการณ์ความขัดแย้งอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมักต้องเสียเวลาและทรัพยากรไปกับการจัดการกับปัญหาทางการเมืองมากกว่าการพัฒนา นโยบายเพื่อประโยชน์ของประเทศ ส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานของรัฐบาลลดลงและการดำเนินโครงการสำคัญต่างๆ ล่าช้า

การสูญเสียความเชื่อมั่นจากประชาชน ความขัดแย้งทางการเมืองที่ยืดเยื้อมักทำให้ประชาชนเกิดความเหนื่อยหน่ายและสูญเสียความไว้วางใจต่อระบบการเมือง ความนิยมของรัฐบาลอาจลดลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเมื่อประชาชนรับรู้ว่าการขัดแย้งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของพวกเขา

ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ ความไม่มั่นคงทางการเมืองมักส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ตลาดหุ้นอาจผันผวน ค่าเงินอ่อนตัว และการลงทุนจากต่างประเทศลดลง ส่งผลให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจในวงกว้าง

ยุทธศาสตร์การจัดการความขัดแย้ง

การสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมือง รัฐบาลที่เผชิญกับความขัดแย้งควรเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่างๆ มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางการเมือง การจัดเวทีสาธารณะ การรับฟังความคิดเห็น และการสร้างกลไกการเจรจาระหว่างฝ่ายต่างๆ อาจช่วยลดความตึงเครียดและสร้างความเข้าใจร่วมกัน

การปฏิรูปโครงสร้างการเมือง ในบางกรณี การแก้ไข ปัญหาที่รากเหง้าอาจต้องอาศัยการปฏิรูปโครงสร้างการเมือง เช่น การแก้ไขรัฐธรรมนูญ การปรับปรุงระบบเลือกตั้ง หรือการกระจายอำนาจ เพื่อสร้างระบบการเมืองที่มีความยุติธรรมและโปร่งใสมากขึ้น

การสื่อสารเชิงรุก การสื่อสารนโยบายและการดำเนินงานของรัฐบาลอย่างชัดเจนและโปร่งใสต่อประชาชน รวมถึงการตอบโต้ข้อมูลที่ผิดพลาดอย่างทันท่วงที อาจช่วยลดความเข้าใจผิดและสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชน

การเสริมสร้างความชอบธรรม รัฐบาลควรดำเนินนโยบายที่มีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพื่อสร้างความชอบธรรมใหม่และลดแรงสนับสนุนของกลุ่มต่อต้าน สถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองที่นำไปสู่ความสั่นคลอนของรัฐบาลเป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อนและมีสาเหตุหลากหลาย การจัดการกับปัญหาดังกล่าวต้องอาศัยความเข้าใจในรากเหง้าของปัญหา การใช้กลไกประชาธิปไตยอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างความร่วมมือระหว่างฝ่ายต่างๆ ในสังคม

ความสำเร็จในการจัดการความขัดแย้งไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับทักษะการเมืองของผู้มีอำนาจ แต่ยังต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและหาทางออกที่ยั่งยืน การแก้ไขปัญหาอย่างถาวรจำเป็นต้องอาศัยการปฏิรูปโครงสร้างการเมืองและการสร้างสถาบันการเมืองที่แข็งแกร่ง โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

เหตุการณ์การรั่วไหลของข้อมูลการสื่อสารครั้งนี้เป็นบทเรียนสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเปราะบางและความซับซ้อนของการทำงานของผู้นำในยุคดิจิทัล แม้ว่าจะก่อให้เกิดวิกฤตในระยะสั้น แต่การจัดการที่รวดเร็วและโปร่งใส

ของผู้นำรัฐบาลก็แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการแก้ไขสถานการณ์และรักษาความสัมพันธ์ที่ดีทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ในท้ายที่สุด ความขัดแย้งทางการเมืองแม้จะสร้างความท้าทายต่อระบบการเมือง แต่หากจัดการอย่างเหมาะสม ก็อาจกลายเป็นโอกาสในการเสริมสร้างประชาธิปไตยที่มีคุณภาพและระบบการเมืองที่มั่นคงยิ่งขึ้นในอนาคต เหตุการณ์นี้จะเป็นกรณีศึกษาสำคัญสำหรับการพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยในการสื่อสารของผู้นำ และการเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ

อจ.กก.กกม.สมย.วทบ.

เอกสารอ้างอิง

1. ฐานเศรษฐกิจ. ด่วน "นายกฯแพทองธาร" ขอภัยปมคลิปเสียงสุนเซน สั่งเรียกทูตกำพูชาประท้วง [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: ฐานเศรษฐกิจ; 2568 ม.ย. 19 [เข้าถึงเมื่อ 2568 ม.ย. 20]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.thansettakij.com/politics/630425>
2. The Standard. สื่อนอกเกาะติดการเมืองไทย หลังคลิปเสียงหลุดทำพิษ พรรคร่วมถอนตัว-ปรับ ครม. [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: The Standard; 2568 ม.ย. 20 [เข้าถึงเมื่อ 2568 ม.ย. 20]. เข้าถึงได้จาก: <https://thestandard.co/thailand-pm-audio-leak/>
3. มติชน. เปิดคลิปเสียงเต็ม 17 นาที แพทองธาร-สมเด็จฯ สุนเซน เจรจาปมชายแดน [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: มติชน; 2568 ม.ย. 18 [เข้าถึงเมื่อ 2568 ม.ย. 20]. เข้าถึงได้จาก: https://www.matichon.co.th/politics/news_5236463
4. The Momentum. "รัฐบาลยินดีที่สนับสนุนกองทัพทุกรูปแบบ" แพทองธารส่งสัญญาณสู้ต่อ ชี้เวลานี้ไม่ใช่เวลาที่ต้องทะเลาะกัน [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: The Momentum; 2568 ม.ย. 19 [เข้าถึงเมื่อ 2568 ม.ย. 20]. เข้าถึงได้จาก: <https://themomentum.co/report-paetongtarn-gov-willing-to-support-army/>